

Yttrande om förstudie Tvärbana Norr Kistagrenen.

YIMBY ser mycket positivt på att en förlängning av tvärbanan till Sollentuna via Kista planeras. De busslinjer som idag trafikerar delar av sträckan är ofta överfulla och underlaget ter sig därför som gott redan idag. Med tanke på den attraktionskraft som en spårväg dessutom har jämfört med busstrafik så finns det goda skäl att anta att sträckan kommer att bli mycket populär.

Vid passagen förbi Stora Ursvik/Rinkeby är det mycket viktigt att det skapas ett sammanhållet tydligt stråk från Tvärbanan till Rinkeby Torg med dess handel, kultur och tunnelbana. Med detta menar vi inte en enstaka bro utan att det måste upplevas som ett sammanhängande stadsrum. Tyvärr ser detta ut att bli en mycket svår uppgift på grund av den motorvägsbarriär som planeras mellan förorterna, vilket troligen får som effekt att bussar mellan Kista och Rinkeby måste gå ungefär lika ofta som idag och att Tvärbanan inte påverkar resmönstren annat än marginellt över Järvafältet.

Den möjliga bytespunkten till Pendeltåg vid Solvalla ser vi som en stark möjlighet att styra om pendlarflöden, med många nya möjliga resor som endast kräver ett byte mot dagens två (eller fler). Vi ser inte denna nya pendelstation som absolut nödvändig i dagsläget, men vill trycka på att om en sträckning utan denna väljs så är det av vikt att inte förhindra en framtida bytespunkt här med vare sig hur Tvärbansans sträckning utformas eller hur platsen i övrigt ändras i framtiden. I övrigt ser vi, likt SL:s förstudie, fler fördelar med en dragnings öster om kommunhuset i Rissne, med förbehållet att det förstärker karaktären av människoovänligt trafiklandskap mer än alternativet på Kavallerivägen.

Genom Kista ser YIMBY helst alternativ Torshamnsgatan då den både har hållplats mycket nära Kistamässan (vilket vi ser som avgörande för om Tvärbanan kommer ses som lyckad genom Kista) och samtidigt inte går långt ut i utkanten av området (vilket alternativ Esbogatan gör). Dessutom kan Tvärbansans sväng i korsningen Kistagången/Torshamnsgatan påskynda en plankorsning på platsen istället för dagens artificiellt planskilda lösning.

Att Tvärbanan här kan ändra en trafikplats med mörka språng till en stadsmässig korsning ser vi som mycket positivt, inte minst med tanke på de nya möjligheter för busslinjer som öppnas. Vi vill även trycka på vikten av att även den del av sträckningen som kommer att gå över idag obebyggd mark utformas på ett stadsmässigt sätt. Detta för att sträckningen inte senare ska bli ett hinder för områdets framtida utveckling i den urbana riktningen (vilket är vad både Stockholm ÖP och RUFSS har som mål). Även i banans sväng från Torshamnsgatan till E4:an vore det olyckligt om det skapas barriärer och döda ytor.

Hållplatsen Kistahöjden ser vi som mindre viktig med tanke på det bil-centrerade gated community som tyvärr planerats på själva höjden. Då Kista pekas ut i både kommunal ÖP och i RUFSS som sekundär kärna för storstadsregionen ser vi inte problem med att vissa sträckor dras i gator, tvärtom ser vi tydliga problem med separata banvallar då de kommer hindra Kistas möjlighet att bli en väl fungerande kärna av stadskaraktär. Banvallar förstärker den karaktär av trafikseparerad förort som

många delar av Järvafältet idag har. Det är mycket viktigt att spårvägen får egna körfält och välfungerande trafikprioritering i de sträckor som förläggs i gata.

Ett orosmoment med planen i Kista är att hållplatsen hamnar relativt långt från tunnelbanan och busstorget. Vi inser dock de stora svårigheter som finns med att dra banan den vägen och anser att det är bra att det skapas ett inomhusgångstråk mellan dessa via gallerian.

Att alla alternativa sträckningar i Kista innebär en rivning av en (mindre) del av Kistagallerians senaste utbyggnad ser vi som minst sagt ögonbrynshöjande: hur kan stadsplanering gå till på ett sådant sätt? Tvärbanans Kistagren är något som varit med i planerna i ett flertal år. Det här illustrerar väl den problematik med detaljstyrd småplättsplanering samtidigt som man helt missar helheten som idag verkar vara norm inom stadsplaneringen.

Vad gäller sträckningen norr om Kista förordar vi Sollentuna Centrum-alternativet över Helenelund. Det innebär en större investering men det ger också en bättre avkastning med fler resenärer samt ändrade resmönster & ökad regionsammanbindning. Att inte göra denna investering idag är bara att flytta något som slutligen måste göras på framtiden, något som innebär högre kostnader i slutändan. Att vi inte trycker på för byggande av hela sträckan till Häggvik på en gång beror på att en senareläggning av den delen inte kommer påverka passagerartalen lika negativt som Sollentuna C gör relativt Helenelundsalternativet.

Dragningen vid Sollentuna Centrum är, som SL påpekar i sin förstudie, problematisk ur utrymmessynpunkt. En breddning av järnvägen får inte hindras av Tvärbanans utbyggnad. Oavsett hur slutlösningen utformas är det av stor vikt att tvärbanans hållplats hamnar på mycket kort gångavstånd från både pendelstationen och även busstorget samt att de kopplas samman på ett bra sätt.

De framtida möjligheterna för tvärbanan i denna del av Storstockholm är flera. Här ser vi busslinjerna 178 och 179 som tydliga exempel på behövliga linjer som måste anpassas för planerade utvecklingsområden såsom exempelvis nuvarande Barkaby flygfält. En annan sträckning vi ser stora möjligheter för är en ny koppling österut från Kista via Helenelund & Silverdal över Edsviken till Mörby med Tunnelbanan och vidare till Roslagsbanan.

Slutligen:

Vi ser med stor oro på att inga pengar har satts av för spårväg syd som är om möjligt än mer behövlig än Tvärbanans Kistagren. Man kan lätt få känslan av att de södra förortererna helt enkelt har blivit övergivna. Spårväg syd fyller ett verkligt behov och vi kan inte nog understryka hur viktig denna satsning är.

- Om YIMBY

YIMBY är ett nätverk bestående av drygt 4300 personer, med åsikter över hela det politiska spektrumet som engagerar sig för Stockholmsregionens fortsatta utveckling. Det handlar om stadsmässighet, miljö, effektivitet, konkurrenskraft, effektivare kollektivtrafik, större variation inom arkitektur, mer levande gatuliv och mycket mer som förenar oss i önskemålet om att staden skall få vara just stad.

Vi har en hemsida på:

<http://www.yimby.se/>

Kontaktperson för detta yttrande är:

Gustav Svärd
Sorögatan 15
164 41 Kista
Epost: gustav.svard@yimby.se